

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Becskerek (Nagybecskerek),
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

PÉNTEK, 1944 JANUÁR 21
73. évfolyam 16. szám

Előfizetésben:
Évente 840 félévre 420
negyedévre 210 havonta 70

A falu ellenségei

Megvallom őszintén, nagyon is át-
érezem ennek a témának ketősségét:
hogyan könnyű beszélni a falu
ellenségeiről s egyben milyen nehéz.
Könnyű beszélni, mert a falu népe is
magára veheti a költő szavait, hogy
„nincs a földön egy barátja” s nehéz
erről a témáról beszélni ama komoly
aggodalom erős átérése nélkül, hogy
az ember könnyen reáshiklik olyan ter-
ületre, ahol fájó pontokat érint, aka-
ratlanul is sebeket tép fel s falán még
ellentéteket is kiélez. Pedig az utó-
biak egyike sem célja egy gyógyítani
akaró, jószándéku embernek.

Nagyon sokan úgy gondolják, hogy
a falunak született ellensége a város.
Ezért van szinte ősi ellentét a falusi
nép és a városi nép között, de ez az
ellentét csak egyszerű gondolkodás és
józanul megfontolni nem tudó, gyarló,
értelmezés mellett lehetséges. A város
nem ellensége a falunak, hiszen a
faluból nőtt, őse a falu s ma is a
faluból él.

Arról lehetne beszélni, hogy a város
puszta létezésével s lakosságának az
ősi hagyományoktól elszakadott, fer-
dére torzult felfogásával romlására
van a falusi nép lelkületének. De ez
nem a városi lakosok rossz szándéka
miatt történik, hanem azért, mert a
városok állítólagos fénye erős vonzó
hatást gyakorol a falvak gyengébb
lelkületű, vagy feltűnést kereső, érvé-
nyesülni jobban akaró, a nyugodt éle-
tet megszokni nem tudó egyedeire.

Ennek előrebocsátása után talán le
is szegezhetjük, hogy megtaláltuk a
falu lelkének első ellenségét és ez
nem más, mint a városok felé való
indokolatlan s túlságosan nagy remé-
nyekkel teletűzdelt vágyódás. Nem
tagadjuk, a falu népéből kell feltöl-
teni a várost, szükség van rá, hogy
egészséges utánpótlás a falvakból
jöjjön, de az utánpótlást azok adják,
akik szellemileg is, lelkileg is, jellem-
beli felszereltség tekintetében is meg-
állják a helyüket, akiket nem kell fél-
teni attól, hogy felőrli őket a város
éhes és válogatást nem ismerő kímé-
letlen mohósága. A cél az volna, hogy
ne a falu lakossága menjen a város
kulturája után, hanem a városoknak
megszívlelésre méltó és igazi műve-
lődést teremtő kulturáját vigyük el a
falvakba is.

A falvak népének menekülését az
otthonról s özlését a városok felé
csak mérsékelt hányadában okozza a
sokak lelkében meglévő sajnálatos ur-
hatnámság. A város fénye, ha még
olyan csábító is, valamiképpen ellen-
súlyozható, hiszen nem megy helyébe
a falunak. De veszedelmesebb ellen-
ség ennél az a jól szervezett agitátor-
had, amely belép a falusi tömegekbe,
előzői a csendes portákat s a rá-
beszélés és a félrevezetés erejével
megrontja a falu lelkét. Ezekre az agi-
tátorokra ráillik a Szentírás aggodalma:
Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik
juhok ruházatában jönnek hozzátok,
belül pedig ragadozó farkasok. Ne-
vezzük meg őket: azok az emberek

ezek, akik vallás, nemzet és társa-
dalmi rend ellen izgatnak.

A falu lelkének ellenségéről szól-
va meg kell emlékezni, még pedig
a legnagyobb sajnálkozás hangján,
egy olyan dologról, amelyre kevesen
gondolnak. A falu meg van tisztelve
azzal, hogy bajával törődnek, de nincs
túlságosan elragadtatva attól, hogy
móst egyre-másra felfedezik, dívatba
hosszák s nyomorúságát kitergetik.
Szép, hogy észrevesznek bennünket,
de nem kérünk abból, hogy ez az
észreveszés így történjék.

Azzal már tisztában van a falu, hogy

Recsica körül változatos küzdelem folyik

A Führer főhadiszállásáról je-
lentik.

A véderő főparancsnoksága közli.

Nikopol hidfőjénél és Kirovo-
grádtól északnyugatra a szovjet
csapatok támadásai tegnap is si-
kertelenek maradtak. A németek
ellentámadása során az utóbbi
napok egyik betörés helye lezá-
rára került.

Sarkoff és Pogrebistye, vala-
mint Novgorod—Volynsk délnyu-
gati harctérségében megheiusultak
az ellenség támadásai.

Recsicától nyugatra a kemény
küzdelmek változatlan hevessé-
ggel tovább tartanak.

Neveltől északnyugatra és észak-
ra a bolsevisták megismételték
támadásukat. A német csapatok
a támadásokat visszaverték, va-

a hízegő barátokról nincs mit várniok.
Ki ne emlékeznék a mézes-mázos be-
szédekre, amelyekkel vezetésre törek-
vők szédítették a falu népet s vajjon
ki merné mondani, hogy ezek a mézes-
mázos szavak mindig őszinték lettek
volna.

Nehéz kimondani, de ajkunkra túlul
az a kérdés: hagyják a falu népet ma-
gára! Idegenek okosító szavaiból nem
kérnek, mert etől csak bizonytalan-
ságuk fokozódik. A falu népet ezentul
is elvezetik azok, akik hivatott irányi-
tói a falu lelkének s ebbe ne szőljon
bele senki idegen, mert nem mindenki
érti meg a falut, még akkor sem, ha
talán gyökérszájai a faluhoz vezetnek.

—*—

lamint ellentámadásban megtisz-
tították az ellenségtől az egyik
betörés helyét.

Az Ilmen-tó északi részén, Le-
ningrádtól délre, valamint Ora-
nienbaumtól délre a szovjet csa-
patok változatlan hevességgel foly-
tatták támadásukat. A németek a
támadásokat elkeseredett küzdel-
mekben, részben fölfogták, más-
részt elhárították.

A keleti arcvonal déli szaká-
szán kiválóan kitüntette magát a
Postel altábornok vezetése alatt
álló 320. számú sziléziai gyalog-
os hadosztály.

A délolaszországi arcvonalon a
Gaeta golf keleti részén az ellen-
ség több hadosztállal támadásba
ment át a német állások nyugati
szárnya ellen. A kemény küzdel-
mek még folyamatban vannak.

Gyásznap Argentínában

Madrid, jan. 20

A San Juant ért földrengés kö-
vetkeztében Argentínában tegnap
gyásznapot rendeltek el. Még a
rádió is csak híreket olvasott be.

Ramirez államelnök a helyszinre
utazott, hogy személyes tapasztala-
latokat szerezzen és meg tudja
adni a szükséges utasításokat. Ar-
gentínában már gyűjtés is indult,
eddig magánosok 5 millió pesot
adtak. A város lakosait ideiglen-
esen már ellátták élelmiszerekkel,
csak a vizellátás körül vannak
bajok. Az argentin nemzeti bank
fizetési haladékot adott a sanjuani
lakosoknak. Minden valószínűség
szerint a város lakói 150.000 millió
pezo nemzeti kölcsönt fognak
kapni.

Ramirez argentin államelnök
San Juan városát és környékét
katonai övezetnek nyilvánította.
A mentési akció széles alapon
folyik. Eddig 1500 holttestet ástak
ki a romok alól, de számítás sze-

rint még több mint 3000 személy
lehet az összedőlő épületek alatt.
Amikor majd befejezik a romok
eltakarítását és nem találnak több
elpusztultat, az egész várost el-
hamvasztják, hogy megakadályoz-
zák járványos betegség keletke-
zését.

A mentési munkák során drá-
mai jelenetek játszódnak le.
Gyermekek zokogva járnak a pusztu-
lás színhelyét és keresik szü-
löiket, rokonaikat.

A még életben találtakat teher
és más kocsikon szállítják egye-
lőre Mendusa városba.

Jelentős az analfabéták száma Amerikában

Genf, jan. 20.

„Liberti” című amerikai folyóirat
legutóbbi számában megállapítja, hogy
1943 őszéig 750.000 embert nem tud-
tak besorozni, mert irástudatlanok.

Repülőtámadás Pireus ellen

Athen, jan. 20.

Angolszász repülők támadást intéz-
tek Pireus kikötője ellen. A repülők
főleg lakóházakat, templomokat és
kórházakat bombáztak össze. A halot-
tak száma igen jelentős. Sokan a
pireuszi bazilikába menekültek, az an-
golszász bombázók azonban ezt a
templomot is összebombázták és a
hívők tömege a romok alatt lelta
halálát.

A város lakosságának több mint a
fele elmenekült és részben Athénben
nyert elhelyezést. A német katonaság
saját élelmiszer készleteiből adott a
pireuszi lakosoknak. A hajléktalanok
száma meghaladja a harmincezetet.

A németek ellenállóképessége növekedett

Genf, jan. 20.

A „Tribuna” katonai munkatársa
foglalkozik az angolok németországi
terrorátadásaival. A katonai szakértő
megállapítja, hogy a támadások követ-
keztében a német nép nem, hogy
megtört volna, hanem ellenálló képes-
sége még csak növekedett.

A szófiai magyar követsegi épületet angol bombatalálát érte

Szófia, jan. 20.

A magyar hírközlő iroda jelentése
szerint a szófiai magyar követséget
az angolszász bombázók eltalálták és
az összedől. A magyar katonai attasé
titkára meghalt és két tisztviselő meg-
sebesült. A követséget ideiglenes épü-
letben helyezték el.

A lengyel kormány várokozási álláspontra helyezkedett

London, jan. 20.

Mióta a lengyel kormány megkapta
a szovjet durva válaszó jegyzékére a
kormány tagjai várokozó álláspontra
helyezkedtek. Péntek óta nem is volt
minisztertanács. A lengyelek most eny-
hülést várnak Churchill hazatéréseivel.
Beavatottak véleménye szerint a len-
gyeiek reménye nem valószínű, hogy
realizálódni fog.

A csunkingkinai éhínség

Ankara, jan. 20.

Csunkingkinában az éhínség elkép-
zelhetetlen méreteket öltött. Az ország
északi részében több ezer kilométernyi
terület elnéptelenedett. A nép nagy-
része éhenpusztult, akikben pedig még
volt annyi erő, étvánszorogtak olyan
területekre, ahol életük megmentését
remélték. Az országban a nép sorai-
ban, de kormánykörökben is nagy a
felháborodás, hogy a szövetséges ha-
talmak nem nyújtanak segítséget és
összetett kézzel nézik a szörnyű álla-
potot.

Partizántisztogatás

Horvátországban

Zágráb, jan. 20.

A horvátországi partizántisztogatás napról-napra jelentősebb eredményeket mutat fel. A tegnapi napon több mint 200 partizán halottat és nagyszámu sebesültet valamint hadifoglyot számoltak össze. Jelentős mennyiségű partizán kézen lévő hadianyag is kézrekerült.

Diákezred

Belgrád, jan. 20.

A belgrádi Obnova beszámol arról, hogy az első diák ezred megszervezése Dalmáciában befejezést nyert. A diák-ezred egy képzőművészeti akadémiai hallgató kezdeményezésére alakult. Célja a partizánok elleni harc. Az akadémiai hallgató egyúttal parancsnok is ezredének. Az ezred „éltcsapat” díszjelzőt viseli.

Eddig száz halottja van a mosztári bombázásnak

Zágráb, jan. 20.

Zágrábi jelentés beszámol, hogy a január 14-én Mosztár ellen intézett légitámadás során eddig 100 halottat, több mint ezer sebesültet számoltak össze. Kétszáz ház rombadott és több mint ezer ház megrongálódott. A romok tisztogatása folyamatban van és még mindig újabb halottakat ásnak ki.

Angliában az olaszok továbbra is hadifoglyok

Genf, jan. 20.

„Daily Worker” legutóbbi számában megállapítja, hogy nagy számban érkeznek olasz katonák Angliába. Ezeket a katonákat hadifoglyó táborokba helyezik el. Ez a tény azt bizonyítja, hogy Anglia nemtekintve „együtt küzdő feleknek” az olaszokat. Forma szerint az olasz tisztokat „együtt küzdőknek” tartják, amennyiben az olasz hadifoglyótáborok felügyelőinek teszik meg őket.

Eles angol bíráló

Genf, jan. 20.

A „World Press News” angol folyóirat igen érdekes cikket közöl legújabb számában. A lap megjegyzi, hogy az angol hírlapírók körében a hadügyi és információügyi minisztérium embereit „hivatásos igazság kiforgatóknak” nevezik. Erre a megjegyzésre az adott okot, hogy amikor legutóbb Montgomeri Londonban járt, az egész város és a kontinens is tudta. Nagyon sokan látták is az utcán. Mikor a hírlapírók kérdést intéztek a hadügyi és információügyi minisztériumhoz, ezek kategorikusan kijelentették, hogy Montgomeri nem tartózkodik Londonban. A lap megjegyzi, hogy az ehhez hasonló ügyek úgy felgyülemlettek, hogy az információügyi miniszternek gondoskodnia kell, hogy hasonló esetek ne forduljanak elő, különben a hivatalos információk teljesen hitelüket veszítik. Az angol hírlapírók elnöke, már értekezletet is tartott, hogy egyetemesen foglaljanak állást, az információügyi minisztérium bürokratikus magatartásával szemben.

Háborus és politikai helyzetkép

A népus, fekete lebernyeges öltözékében a háboru folyamán bizonyos időközönként mindig újra megjelenik azoknak a nagyszabású világrendező terveknek a középpontjában, melyekkel a szövetségesek szándékoznak a földkerekség jobb jövőjét megszervezni. Mikor a fasiszta Olaszország meghódította Abessziniát, a népus, kissé csodálkozó fekete képével, osonó léptű kíséretével és mindenestre arannyal és ékszerrel megrakott ládáival megjelent Londonban, uralkodó sebeire gyógyírt keresni. A gyógyír akkor késni látszott; az angolszászok mindenestre annyit megtettek, hogy a Ritz Brothers nevű népszerű három színészükkel, akik közül az egyik hajlottoru zsidó komikus, amúgy is fel-tűnően hasonlít Hailé Szelassziéhoz, népusvigjátékok készítették, amelyen a megugrasztott uralkodó a legbohóbb dolgokat művelte, hordó tetején szepptáncot járt. stb. Az angolszász világ kitűnő szórakozást talált ebben a népusfilmben; nemsokára azonban az angolszász háborus diplomácia, amely tradícióihoz hiven soha nem zárkózott el akár a leggroteszkebb ötletek és lehetőségek felhasználásától sem, úgy gondolta, hogy a népus is jó eszköze lehet; a szepptáncos filmparódia után is, az abesszinek érzelmeinek elnyeréséhez. Így történt, hogy az Abessziniáért megkezdődött harcok idején a népus, aki pedig már felette otthonosan érezte magát az angol sziget kényelmes szállodáiba, felesomorgott és huzamosan a Vörös-tengeren hajókáztatták, hogy onnan, a tengerről igérje az üdvösséget elvesztett alattvalóinak az angol győzelem esetére. A népus ilyen felhasználásának egyes mozzanatait még a Ritz Brothers film-paródiájánál is nagyobb vidámságot keltettek az egész világ szemében, a szövetséges hadvezetés azonban abban nyilván jól számított; hogy ez az általános derű éppen csak az abesszinekhez nem érkezik el és a népus szerepét éppen csak maga a népus veszi még komolyan: ez azonban, az angolszász célok szempontjából, voltaképp elegendő is. Végeredményben mindez rendben is lett volna idáig, ha Hailé főnök, visszatérve az amerikai filmvászonról, a londoni klubokból, szép csendesen folytatná uralkodását népe fölött és megelégednék az adott helyzettel. A népus azonban, a jelek szerint, tulságosan komolyan vette mindazt, amit a londoni diplomáciai körökben elhittettek vele a saját állampfői nagyszerűségéről — s a népus e pillanatban szerepet követel magának a világ ujjaépítésében. Legutóbb kijelentette, hogy a világ ujjaépítéséhez szervesen hozzátartozik Abessziniá ujjaalkotása s erre a célra ő nagyszámu olasz munkásokból álló kontingenst követel. A népusnak megingathatatlan törekvése, hogy feketeképi népe olasz rabszolgákkal, munkásokkal és mérnökökkel dolgoztasson magának. Az angol diplomáciának, amely szabadon engedte a göndörhaju uralkodó ambícióit, most már majd a népus világepítő szándékainak fékentartása okozhat új gondot.

Az algiri mecset árnyékában különös, kellemetlen események történtek, éppen amikor olyan kívánatos volna a szövetséges hatalmak egymás iránti bensőséges, meleg rokonszenvét demonstálni, vagy legalábbis elhítenni. Egy Tangerből származó jelentés szerint Algirban ötezer kommunista megfélemlésszerű tüntetést rendezett és a nagy mecset alatt kikiáltották — az

algiri szovjetkötársaságot. Bár a szovjetérdekeknek földközítengeri terjeszkedése nyomán várható volt ilyen jelenségek (hiszen nemrég Sziciliában is az új „rend” számára az olyan olasz munkásokat, tisztviselőket válogatták ki vezető szerepre, akik kommunista szempontból megbízhatók), az algiri francia szakadár kormányzó azonban mégsem volt hajlandó a mecset alá vonulni a vörös köztársaság kikiáltásának friss ünnepségére. De ha Mohamed nem megy a hegyhez, ezzel a következményektől még nem lehet megszabadulni: a tüntető ötezrek maguk vonultak a kormányzói palotához. Ebből azután utcai összeütközés támadt a kommunisták és rendőrség között, halottakkal és sebesültekkel. Korai volna azonban azt hinni, hogy az algiri kommunista párt ezután kijőzanodott és békésen megadta magát a szövetséges célok érdekében. Ehelyett az történt, hogy felhívást szerkesztettek, amelyben haladéktalan „tisztogatást” követelnek a közigazgatási hivatalokban, valamint a rendőrség vezetésében. Algirban szovirágos szónoklatokkal üdvözölték a kommunista párt nyilvános megszervezését és kiszélesítését — s ma már ezek az ünnepek francia fejet követelnek. Hogy a moszkvai szellemnek ez a földközítengeri térségében való eláradása még milyen jelenségeket idéz majd elő: az nyilván a szövetséges angolszászok és az emigrált franciák számára lesz a legnagyobb és egyben a legkínosabb meglepetés.

Norvégia bolsevistaellenes

Oszló, jan. 20.

A norvég közoktatásügyi miniszter egy négyülésen kijelentette, hogy Norvégia szemben áll a bolsevizmussal. Európa népei számára egy sorsközösség van, vagy ezen belül haladnak az örök béke felé, vagy elpusztulnak.

A miniszter ezután hangsúlyozta azt a meggyőződését, hogy Németország és Európa győzni fog. Az új idők szellemét nem a zsidók, Moszkva, London vagy New-York fogja meghatározni, hanem Európa katonái a frontokon és velük együtt a hátsó front munkásai, akik elhivatott megmentői az óvilág kulturájának.

Sommás elintézés

Genf, jan. 19.

A magyar járásbíróságoknál előfordulnak peres esetek, amelyeket „sommásan” intéznek el. Bajos azt a perrendtartási kifejezést „sommás” röviden megmagyarázni. A sommás eljárás egyszerűsített jelent. Abban a perben a bíró, a tényállás valóságát, vagy valótlanágát a bizonyítás szorgos méltatásával állapítja meg és úgy ítélik.

A Daily Mail szerint olyan sommás eljárást kell Németországgal szembe alkalmazni. Még pedig ha lehet még egyszerűbben. A teljesen leegyszerűsített eljárás pedig abból állna, hogy a német népet megfosztanák minden nemzeti jogától, a népet és területet felosztanák az USA, Anglia és Szovjetunió között és mindegyik sápoló a maga törvényei, illetve kénye-kedve szerint uralkodna a nagy német mindenség fölött.

Német részről, ehhez a fantazmagóriához megjegyzik, a szájhősök csak tervezgessenek. A német katona majd gondoskodik arról, hogy azok a tervezetések rongyokká váljanak, amelyekkel aztán fáltövon csapják a tervezetőket.

Tájékoztató az ejtőernyősökről

A légitámadások kiértékelése szempontjából szükséges a tájékoztatás az esetleg észlelt ejtőernyős leszállások tekintetében.

A közismert ejtőernyők körülbelül 8—10 méter átmérőjű félgömb-alaku vászon, vagy selymemernyők, amelynek szegélyéről lefüggő 4—5 méter hosszú tartózsínóok alul egy kengyelbe vannak összefonva. Ezen a kengyelen függ az ejtőernyős katona, akinek jellegzetes kezeslábasba öltöztetett teste vagy végtagjai már nagy magasságokban is felismerhetők.

A repülő világitóbomba ejtőernyője méreteiben hasonló a repülő-ejtőernyőhöz, azonban a zsinóron a kengyeltől körülbelül egy méter tájon egy tubus-alaku, 80 centiméter hosszú és 24 centiméter átmérőjű szabályos idom bádogtartály függ, amelynek alsó nyílásán még fényforrás is van. A légitámadások mozzanatai abból állanak, hogy az ellenséges repülőek élgépei a világitó bombákat kioldják, míg az utána következők — nagy magasságokból — a megvilágított terep céltárgyai szerint sorozatos veté ü robbanóbombákat ejtenek alá.

A világitó bombák az ejtőernyők süllyedésének megfelelő lassúsággal esnek alá és a felületesen szemléltő összetévesztheti az ejtőernyősökkel.

Az előadottak ismeretében most már tisztán áll előttünk az, hogy a sötétségben megvilágított ejtőernyő csakis a világi óbomba ejtőernyője lehet. Ez semmi körülmények között sem téveszthető össze az ejtőernyős személyek ejtőernyőivel, mert nem áll érdekében az ellenségnek, hogy elárulja saját erőit, másodsorban pedig azok biztonságát is megnöveli, hogy lakatlan, sima és felépitményekről mentes területre ereszkedjenek alá.

Az ejtőernyő ugyanis csak addig hord, amíg a reá függesztett súly huzza lefelé, mielőtt a függő test földet ér, az ejtőernyő azonnal összeomlik. Ez az eset áll elő akkor is, ha az ejtőernyős fára vagy erdőre, vagy háztetőre esik, amikor is ki van téve annak, hogy az első szilárd talaj érintése után vagy felpékelődik vagy a tetőzetről leugrik a földre és halálra zuzza magát.

Mégis fokozott figyelmet kell fordítani az ellenséges ejtőernyősök szemeltartására is, mert a légtérben uralkodó széláramlatok következtében előfordulhat az, hogy a sima terepre igyekvőket a fellépő áramlatok a városok fölé sodorják.

Rendezte már előfizetését!**Részvénytársaságok közgyűlései az 1944. évben**

Berlin, jan. 19.

A német birodalom igazságügyi miniszterének most kiadott második rendelete szerint a részvénytársaságok 1944 évben nem tarthatnak közgyűlést. Kivétel csak abban az esetben történhet, hogy ha az illető részvénytársaság sorsa fölött indokolt döntést kell hozni. Például: az alaptőke megválttatása, beolvadás más részvénytársaságba, vagy fölszámolás. Az alapszabályok rendelkezései alapján ebben az évben kiválaszra kerülő felügyelőbizottsági tagok mandátuma érvényben marad a legközelebbi közgyűlésig. A nyereség elosztását illetően az elnök és a felügyelő bizottság tagjai döntenek.

Kárpilozott, bársony 52
szalóngarnitúra
 asztal, kerevet, 4 karosszék, 2 szék, továbbá ág és éjjeli szekrény **eladó.**
 Özv. Palikán Györgyné,
 Melencei utca 48. sz. 52

HIREK

Visszhang az orosz Pravda áhírére

Merjünk magyarok lenni!

Vasárnap	Jan. 21 nap
16	Kat. B2. Marcell p. vt. Prot. B2. Gusztáv
Hétfő	Kat. Antal ap. Prot. Antal
Kedd	Kat. Piroska sz. vt. Prot. Piroska
Szerda	Kat. B. Margit Prot. Sára
Csütörtök	Kat. Fábán és Sebő Prot. Fábán, Sebő
Péntek	Kat. Ágnes sz. vt. † Prot. Ágnes
Szombat	Kat. Vince Prot. Artur

Időjárás: Enyhe csapadékos. Január 16-án a nap kel 7:27 és nyugszik 16:21, január 22-én 7:22 kel és 16:29 órákor nyugszik. 14 perccel hosszabbak a nappalok. — **Holdváltások:** Első negyed 2-án 21 óra 4 perckor. Holdtölte 10-én 11 óra 9 perckor. Utolsó negyed 18-án 16 óra 32. perckor. Újhold 25-én 16 óra 24 perckor. Teljes napfogyatkozás 25-én. Nálunk nem látható.

Ma a Topka (Kollarich) gyógyszerészter Müller Guttenbrunnegasse (Melencei ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszerészter van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvosa Becskerek (Nagybecskerek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Sztakity Momir lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

Fölrobbant gránát. Katona István kanász Csókán a Tisza parton egy gránátot talált. Feszegetés közben a gránát fölrobbant, Katonát darabokra tépte, a közelében állott kisfiát pedig súlyosan megsebesítette. A kisfiút a zentai kórházba szállították, de nem lehetett az életnek megmenteni. Egy másik kanászt, aki szintén a szerencsétlenség színhelyének közelében tartózkodott a légnyomás a földre csapta, egyébként azonban nem érte baj.

Gyümölcsszemle. A Kerületi előjáróság gazdasági osztálya múlt év őszén Kikindán gyümölcsszemlét rendezett, ami kiállítás számába is ment. A termelők az 1943. évi gyümölcsstermésnek mindenféle gyümölcsre került szemlére. Az eredmény igen szép volt. Hogy a jövőévi termés eredménye még kiadósabb legyen, a Kerületi előjáróság mindazoknak, akik gyümölcsüket a kikindai gyümölcsstermél megtekintésre kiállították, egy új faápoló szert bocsátott ingyen rendelkezésre. A szer neve „Selinon neu”. Becskereken a városgazdai hivatal osztja ki az igénylőknek.

Újvidék város emberszaporulata. Újvidék város anyakönyvi hivatalánál az 1943. évben 1122 születési eset bejegyzése történt. És pedig 129 német, 222 szerb, 95 más nemzetiségű és 674 magyar gyermek született Újvidéken az elmúlt évben.

Berlin, jan. 20.

A moszkvai „Pravda” azt a fantasztikus hírt röpitette világra, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter Svédországban járt. A miniszter, a „Pravda” szerint, német-angol különféle lehetőségeiről tárgyalt Svédországban.

Berlinben a hírt olyannyira nevelésnek mondják, hogy nem is érdemes arra figyelmet szentelni. Ellenben rámutatnak arra, milyen hatást keltett a hír az angolszász sajtóban. Azzal összefüggésben azonban érdemes a dolog fölött kic. it elmélkedni. Felvetődik ennél a kérdés, mért futott ki a „Pravda” azzal a hírral éppen akkor, amikor a szovjet kormány nyilvánosságra hozta álláspontját a szovjet lengyel kérdésben, ami letagadhatlan támogatás az angolok és amerikaiak ellen.

A Wilhelmstrassen úgy vélik a Pravda kirohanásának két okot lehet tulajdonítani. Egy: Kremlnek nem tet-

szett Angliának magatartása, az emigráns lengyel kormány a szovjet jegyzékre adott válaszával illetőleg. Az angol kormány azt a lengyel választ ugyanis mérsékeltnek és bölcsnek mondta. Angliának ez a kezes ki-jelentése pedig azért hangzott el mert remélte, így el lehet odázni a teheráni határozatok Lengyelországra vonatkozó részét is. Sztalin tehát kihasználta az alkalmat, hogy egyet rugjon Anglia és Amerika felé, amikor nyilvánosságra hozta a teheráni határozatokat, amiről a két szövetséges csak hangfogóval, vagy egyáltalán nem akarna beszélni.

A másik gyanított ok, hogy Sztalin eljárása Anglia késedelmeskedő taktikája ellen irányul. A Pravda, hírével, a nyulakat a bokorból ki akarta ug-rasztani. Vagyis el akarta érni, hogy szövetségesei újból tegyenek neki hűség esküt. Azzal aztán megpecsétel-nék Lengyelország sorsát.

Kanada és az Empire viszonya

Genf, jan. 20

Anglia politikája Kanadában mindig oda irányult, hogy az országrész ne veszítse el a gyarmat jelleget. Ellenben Kanadában mindig idegenkedéssel fogadták Anglia törekvését, ami arra irányult, hogy az egész empiret központi tanács vezesse, illetve kormányozza. A háboru mind-ebben új helyzetet teremtett. Az USA és Anglia ugyan szövetségesek, de nyilvánvaló abban a

szövetségben a hatalmasabb, a hangadó az USA. Kanada tehát oda huz különben már régóta azt szeretné, ha Angliától teljesen szabadulhatna, teljesen független lehessen, vagy az Egyesült Államokhoz csatlakozhassék. Ért-hető ez. Anglia messze van. Az Egyesült Államokkal pedig mindig jó volt a szomszédi viszony és ha megszűnnének a politikai határok, ha egybeolvadnának, annak egyik ország sem látná kárát.

Játékbarlangok hősei

Bern, jan. 20

Amerikában Csikágó a gangszterek főfészke. Kedvenc gyülekezési helyük a játékbarlangok. Se szeri, se száma azoknak a játékbarlangoknak és természetes mindegyiknek megvan a maga intézőbizottsága, élén a vezető fő-gangszterrel. A változatosság kedvéért, most nem a békés polgárok vagyonát és életét veszélyeztetik, hanem a vezetők egymással kaptak haiba, a hegemoniáért. Vagyis arról van szó, ki ural-kodjék mint fővezér az összes gangsztertanács fölött. A háboru

már jó ideje folyik közöttük. A harcnak halottja is van már. Zuckermann Benjaming az egyik legvérengzőbb gangsztert abban a percben lötték agyon, amikor a játékbarlang kapuján kilépett. A tetteseknek, természetes nyoma veszett. Amikor Zuckermann „jobbkeze” Glazer Benjamin gaz-dájának haláláról értesült, előbb eláult, majd szívzselhűdés követ-keztében meghalt. A gyilkosságot Zuckermann egyik ellenlábasá követte el, aki szintén a gangszter fővezérség tisztségére pályázik.

A városgazda tanácsa. Tekintet-tel a még elég enyhe időjárásra a városgazdai hivatal vezetője azt ajánlja a gyümölcsös és szőlő tulajdonosoknak, használják ki a jó időt és tisztogassák a gyümölcs-fákat. A buja koronákat ritkít-sák. A fahéjat tisztítsák. Az ágakat szabadítsák meg a rova-rok petefészkeiktől. A hernyókat pusztítsák. Különös gondtal kell a fatörzseket bemeszelní, ami a kártevő rovarok irtásának kipró-bált hathatós módszere.

Dunába esett teherkocsi. Buda-pesten a budai hídfőnél egy teher-gépkocsi a Dunába csúszott. A gépkocsin a vezetőn kívül 3 mun-kás is volt. Mindannyian esés közben a vízbeugrottak és ki-usztak a partra.

Bánáti szlovákok. A Bánát szlovák nemzetiségű lakóinak száma 18 ezer. Több évszázad előtt vándoroltak be az első szlo-vákok erre a területre. Elszapo-rodtak és itt is megtartották szlo-vák nemzeti voltukat. saiat isko-láiuk és kulturintézményeik van-nak. 1939-ben 2178 volt az iskola-köteles szlovák gyermek.

Vadászidény meghosszabbítása. A mezei nyulakra való vadászatot Magyarországon január 31-ig meg-hosszabbították. A rendelkezés a husellátás elősegítését szolgálja.

Akiknek nem lehet hinni. A Curentul című bukaresti lap töb-bek között megállapítja „Chur-chillnek, Rooseveltnek és Sztalin-nak ígéretei csak csalások, mert más népek jogaiba és becsületébe gázolnak, ha saját érdekükről van szó”.

A mai nappal új rovatot nyit a „Torontál” „Merjünk magyarok lenni!” címmel. A rovatban Teleki Pál gróf beszédeiből, írásából, előadásából idézünk. Vegyék ezeket az írásokat olvasóink áhitattal és elmélyedve a kezükbe. A magyarság nehéz, sőt északájának üstököse vilog ezekben és nemzetének boldogsághoz vezető utakat világít meg lényéből kitörő fényességgel.

Teleki Pál gróf nem akart üstökös lenni és nem tudta és nem is számított arra, hogy mások majd annak nézik; ez értékét csak növeli, hitelét aranyá fémjelzi.

Hittel, bizakodva és tisztelettel olvassuk Teleki Pál tanításait. Erősebbé, nemesebbé válunk és érezni fogjuk: érdemes, szép és dicső dolog magyarnak lenni! Érezni fogjuk, hogy van ebben a nemzetben valami olyan érték, kincs és gyönyörűség, amiért súlyos keresztet viselve, kínosan szenvedve, nélkülözve, megfeszülésig dolgozva, robotolva, érdemes, sőt kö-telesség élni-halni!

Vegyék olvasóink a rövid idézete-ket és megtanulva a tanulságokat, olvassák a lélekben minden igaz ma-gyarok közt élő nagy Halott életet adó üzeneteit. Leiki szemünk elé rajzoló-d-jék ki szikár, de a magyar élniaka-rástól mindennel dacoló, elszánt, ne-mes alakja, amely ott lebeg minden magyar felett és hirdeti, hogy: csak az a nemzet hal meg, amely önmagát megtagadva, élni nem akar!

Mi élni akarunk és az élnitudást készséggel tanuljuk attól, aki a halá-lon túl is az életet hirdeti, arra biz-tat és arra serkent, hogy merjünk ma-gyarok lenni!

TELEKI PÁL GRÓF:

Nehéz ma igaz uton járni, de lehet!

Keresztlevelek felülvizsgálása. Romániában felülvizsgálásra ke-rülnek a keresztény keresztlevél-lel bíró zsidók okmányai. A vizs-gálat azért vált szükségessé, mert sok zsidó nem tért át keresztény vallásra, hanem jó pénzen hamisított keresztlevelet szerzett.

Anyakönyvi hírek. A becskereki állami anyakönyvi hivatalnál kö-vetkező bejegyzések történtek: Születések: Porik Ferenc és Vlah Mária fiu, Peszjár Pável és Kiszur Mária leány, Lackov Velj-kó és Milics Ognjanka leány, Racsá István és Ötvös Mária fiu, Jovanovics Zdravko és Szvilén-gatyin Lidia fiu, Szolarov Bozsi-dár és Hornyák Leposzava fiu, Gedei István és Ormos Katalin fiu, Bálint Jakab és Marjanov Katalin fiu, Szalma János és Dániel Sarolta fiu, Kirtyánszki Szvetozár és Keljacski Jela leány, Gyurkovics Antal és Orbán Julia leány, Berberszki Dusan és Veličko Milina fiu.

Házasságok: Ditting Hermann és Reder Sarolta.

Halálozások: Lóci Pál 81 éves, Kozlovaeski Mária 87 éves, Tóth Katalin 80 éves, Mezin Zsófia 43 éves, Grancsik Iván 70 éves, Graor Julka 64 éves, Muser Rozália 49 éves, Isztárt Emilia 51 Ördög Lidia 49 éves, Gorilov Pável 64 éves, Pavlov Milica 7 éves, Penjov András 81 éves, Kreculj Jovanka 59 éves, Jovanovics Milica 17 éves, Silni Erzi 83 éves, Lincz Radoszava 27 éves, Jocics Boszilyka 43 éves, Gallí Anna 59 éves, Schumacher Jelen 12 éves.

Fényüzési adó. Zágráb városban az 1943. évi fényüzési adó 13 millió kunát eredményezett. Az 1942. évi bevétel 4.5 millió kuna volt.

Átlagos életkor meghosszabbodása. A magyar szociális, egészségügyi és gazdasági viszonyok fejlődéséből kifolyólag az emberek átlagos életkora 36-ról 54-re emelkedett.

Járművek kötelező bejelentése. Motoros járművek, kerékpárok, bérkocsi (magán és takszis fláker) valamint stájerkocsi, speditör, teher (mészáros, tejes, szódás) és mindannyi más kocsi tulajdonosok, akik járműüket (kocsijukat) saját árujukat vagy mások anyagának szállítására használják, kötelesek járműüket legkésőbb 1944. január 31-ig a városi rendőrkapitányság 2-es számú szobájában kizárólag csak a hivatalos órák idején 8—12 óra időközben nyilvántartásba vételre bejelenteni. Kivétel alá esnek a parasztkocsik, amelyeket tulajdonosuk kizárólag csak mezőgazdasági munkák végzésére használ. A bejelentő lapokat a „Kultura” könyvkereskedésben lehet beszerezni. A bejelentés benyújtása előtt a járműtulajdonos a Pénzügyigazgatóság 13. számú szobájában fizesse be az 1944. évi illetéket, amit a Pénzügyigazgatóság a forgalmi könyvecskében nyugtáz. A rendelkezés ellen vétőt a rendőrhatalóság szigorúan megbünteti.

Magyarországra szóló üzeneteknél

kérjük minden alkalommal a pontos címet is megadni (ucca, házszám, foglalkozás, kinél lakik, továbbá tanya, puszta és utolsó posta) ugyiszintén az üzenet feladójának pontos címét, mindezt azért van szükségünk, mert az illető címére egy lappéldányt küldünk, amelyben az üzenet van, külön árusításra oda lapot nem küldünk.

Az üzenet ára 10 szóig 80 dinár ebbe nem számítandó bele az ucca, házszám egyszóval a közelebbi cím, csak a név és város vagy község nevét ahová az üzenet szól, minden további szó 10 dinár. Kérjük az üzenetet minél rövidebbre írni.

A Magyarországra szóló előfizetéseket kizárólag csak Mara Jenő a Torontál budapesti képviselőjénél Budapest II. Fő ucca 8. II. emelet 2. lehet eszközölni. Az előfizetési óhaját vegyen bármely poszhivatalnál kapható bianco csekklapot és azt töltsse ki megjelölve az 54.598 csekkszámot.

Piro tarka, engedélyezett, 48 elsőosztályú, 22 hónapos

bika eladó.

Érdeklődni Varga István ná, Tóba

Keresek jó házból való magyar fiút **kovácsmesternak** és fiatal **kovács-segédet.** Király Géza kovácsmester, Pancsova, Adm. Scheer utca 4. sz. 50

A Duce fogságának és kiszabadításának regényes története

A Palazzo Veneziától a Gran Sassoig

IRTA: LUIGI R. NERVETTO

„Evviva Duce!”

Másnap reggel Ansaldo ezredes felsorakoztatta a karabinieriket a szálloda előtt. Vigyázt vezényelt, azután parancsot hirdetett a következőkben:

— Elrendelem, hogy ha bárhol a láthatáron, akár itt a szálloda körül, akár a sziklák között élő ember jelenne meg, legyen az polgári vagy katonai személy, egyszerű paraszt ember, vagy akár milyen magasrangú tiszt, figyelmeztetés, vagy felszólítás nélkül, agyon kell löni. Ez a parancsom kéréshetetlen és aki nem teljesíti, azonnal mindenféle tárgyalás nélkül halállal bünhődik. Amennyiben repülőgép jelenne meg a láthatáron, arra nem szabad tüzelni, csak az én kifejezett külön parancsomra. Közeledő repülőgép motorzugására minden őrség és őrszem, vagy pihenőben levő legénység parancs bevévárása nélkül a leggyorsabban rejtett helyre vonul, sziklák mögé húzódik, vagy ha erre nem lenne idő, lefekszik a földre és ott mozdulatlan marad a repülőgép eltávolításáig. Ilyen gép közeledése esetén minden mozgás, minden élet megszűnik, ez a legbiztosabb módja annak, hogy ne fedezzenek fel bennünket. Figyelmeztetem továbbá a legénységet, hogy azzal a polgári személlyel, akit itt őrizetünkre van bízva, senki szót nem válthat, üzenetet nem közvetíthet, jelzéseket fel nem foghat és nem adhat. Ezt a polgári személyt látni fogjátok, hogy ismerjétek, szükség van; amennyiben szökést kísérelne meg, vagy szökési szándékot közölné valakivel, jutalom, fényes ígéret kíséretében, nyomban és minden figyelmeztetés nélkül agyon kell löni. Ezt a parancsot is minden habozás nélkül szószerinti értelmében teljesíteni kell. Jegyezzétek meg magatoknak: itt most nem a magunk kedvéért vagyunk, az olasz haza érdekeit védelmezzük.

Az ezredes segédtisztje bement a szállodába, egy perc múlva kinyílt a 12-es szoba ablaka és az őrnagy mellett megjelent a Duce az ablakban. Elöl állott a Duce, karjait a mellén összefonva, valamivel hátrább az őrnagy.

Ansaldo ezredes felmutatott az ablakra és emelt hangon mondta:

— Ez az a polgári személy, akit említettem, Nézze meg mindenki!

A katonák feltekintettek az ablakra és akkor váratlan incidens történt: három katona hirtelen előrelendítette karját és egyszerre kiáltotta: Evviva Duce! Az őrnagy visszarántotta a Ducet az ablakból és gyorsan becsukta az ablakot.

— Lépjetek elő! — intett az ezredes a három katonának. Amikor a katonák kiléptek a sorból, az ezredes parancsára egy altiszt elszedte fegyvereiket. Az ezredes komoran közölte:

— Ezért a fegyvelemsértésért mind a hárman halállal bünhődtek.

A három katonát elvezették. A

halálos ítéletet azonban, amelyet az ezredes oly kurtán kimondott rájuk, a rövid idő múltával kibejött események miatt nem hajtották végre rajtuk. Amikor a Ducet a németek kiszabadították a gran-sassoi börtönből az izgalmas kavargásban mindenki megfélemedezett a három katonáról, ottmaradtak a pincében, további sorsukról nem tudunk semmit. Azt sem tudjuk, mi volt a belső motívuma a Duce mellett való tüntetésüknek. A valószínűség természetesen amellett szól, hogy meggyőződéses, fanatikus fasiszták voltak, akik semmiféle kockázattal nem törődve, kifejezést adtak érzéseiknek. Az is lehet természetesen, hogy a régi megszokás és beidegzés folytán inkább csak ösztönösen köszöntötték a Ducet, amikor az ablakban meglátták, szinte gépiesen tört ki belőlük az üdvözlő kiáltás. Lélektanilag érdekes volna közelebbit tudni erről a kérdéssel, jelenleg azonban erre természetesen nincsen mód.

Az ezredes a Ducenál

Ansaldo ezredes ezután felment a Ducéhez. Az öröket kiküldte a szobából azzal, hogy négyszemközt akar beszélni a Duceval. Amikor magukra maradtak, az ezredes megkédezte:

— Tudja ön, mi történik jelenleg Olaszországban?

— A kérdés meglehetősen felesleges, — felelte a Duce, aki még mindig érezte a közelmúlt napok szörnyű megerőltetését, ezért ideges és kedvetlen volt. — Sok mindent sejtek, de természetesen semmit sem tudok biztosat. Legyen kedves, fogja lehetőleg rövidre ezt a beszélgetést.

— Ahogy kívánja, — felelte az ezredes bosszusan. — Egészen röviden: ígéretet kérek öntől, hogy nem tesz szökési kísérletet. Ha az ablakán kitekint, úgy is látja, hogy minden kísérlet reménytelen, erről a fensikről élve nem lehet lejutni, kérésem tehát inkább formális jellegű, de szeretném ebben a vonatkozásban is megnyugtani önmagamot.

— Ilyen ígéret ellenében mit tud nekem felajánlani?

— Az életét. Szökési kísérlet esetén azonnal életét veszti.

— Rendben van, — bólintott a Duce közönyösen. — A börtön valóban ideális, önök gondoskodtak arról, hogy fizikai erőimnek végére érjek, a kísérlet valóban kevésbé biztató, a kockázat pedig természetesen fennáll. Ezek után bizza rám, hogy belátásom és meggyőződésem szerint megítéljem a helyzetet és vállaljam, vagy ne vállaljam a kockázatot.

— Egyszóval nem tesz ígéretet? — Nem, — felelte a Duce határozottan.

— Azt is megígérhetném, — folytatta az ezredes pillanatnyi habozás után, — hogy igyekszem tűrhetővé tenni a helyzetét. Gondoskodom arról, hogy semmiben se szenvedjen hiányt, örei udva-

riasak és tapintatosak legyenek. Ez megváltoztatja álláspontját?

— A legkevésbé sem, — felelte a Duce. — Azok után, amiket a legutóbbi néhány napban az önk részéről tapasztaltam, semmiféle megállapodása, vagy ígéretre nem vagyok hajlandó és fenntartom magamnak a jogot ahhoz, hogy adott esetben felelősségre vonjam önöket.

— Kérem, — bólintott az ezredes. — Ebben az esetben figyelmeztetem, hogy az őrszolgálatot teljesítő legénységgel nem szabad szót váltania, erre kísérletet sem szabad tennie. Amennyiben írószert óhajt, kaphat, ha van könyvtár a szállóban, egy pár könyvet is küldök majd.

— Felesleges, — felelte a Duce. — Nem kérek öntől semmiféle jóindulatot, vagy kedvezést.

— Ahogy tetszik, — felelte az ezredes, elvörösödve bosszúságában és kiment a szobából.

(Folytatjuk).

Gandhi és társai puhítása

Ankara, jan. 20

Az angol kormány Gandhit, Nehrut és a többi letartóztatott kongresszusi tagokat tájékoztatta letartóztatásuk okáról. Gandhi és fogolytársai a közlésre válaszolhatnak, illetve szabadon védekezhetnek.

A kormány egyben értesítette a letartóztatottakat, hogy szabadságukat akár azonnal is visszanyerhetik azon esetre, ha visszavonják a polgári kötelességteljesítés megtagadására vonatkozó fogadalmukat és a hadviselést nem zavarják.

A vasuti menetrend

Érvényes 1943 november 1-től

Nagybecskerekéről indul:

Belgrádba 6.24, 17.07.
Gyálára 18.20.
Csókára 10.21, 18.20 (Dragutinovo átszállás).
Kikindára 10.21, 18.20.
Versecre 3.42, 17.20.
Szécsányra 3.42, 13.22, 17.20.
Jasa Tomity—Nincsitevo 3.42, 17.20.
Knityaninra 2.52, 17.07.
Kláriára 6.10, 18.16.
Csősztelekre 12.56.
Szöregre 10.21.

Nagybecskerekre érkezik:

Belgrádból 9.48, 22.06.
Gyáláról 6.03.
Csókáról 6.03, 16.51 (Dragutinovo átszállás).
Kikindáról 6.03, 16.51.
Szécsányról 5.40, 9.05, 18.15.
Versecről 9.05, 18.15.
Jasa Tomityról—Nincsitevőről 5.40, 18.15.
Knityaninról 20.29, 9.48.
Kláriról 5.55, 19.26.
Csősztelekről 16.55.

A szerkesztésért és kiadásért felelős

Üzvegy dr. Mara Jenőné Uri (Herren) ucca 7.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Becskek (Nagybecskerek)
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.